

Årsberättelse för SBKF verksamhetsåret 2020-2021

Styrelsen har under året bestått av ordförande CG, vice ordförande och skattmästare LH, sekreterare JD, vetenskaplig sekreterare CMB samt ledamöterna EO, JN, AS och AG.

Styrelsen har haft sju protokollförda digitala möten samt ett fysiskt.

Föreningen har under arbetsåret representerats vid Specialistföreningarnas representantskap, SLS fullmäktige möte, SLS styrelseutbildning, SLS ordföranderåd, Svenskt Kirurgiskt Råd samt Nationellt UEMS möte. Alla möten har under arbetsåret varit digitala. Det årliga internationella UEMS mötet i samband med EUPSA ställdes in juni 2020 pga pandemin, men kommer att genomföras under nästa arbetsår, då EUPSA är framflyttat till september 2021.

Under året har följande aktiviteter upptagit styrelsens arbete:

Covid-19

Även detta arbetsår har präglats av covid-19 såtillvida att fysiska möten ej har kunnat äga rum, förutom glädjande nog årets sista styrelsemöte. Vi har väl alla dock nu vant oss vid det digitala formatet, vilket har förenklat arbetet jämfört med förra arbetsåret. Nackdelen med det digitala formatet är att det inte alltid varit lätt för styrelsemedlemmar att få avsatt tid i schemat. Det är mycket viktigt att verksamheten tillåter styrelsemedlemmen att vara borta ur schemat vid dessa tillfällen för att ett effektivt styrelsearbete skall kunna genomföras.

När sommaren 2020 var över hyste vi nog alla en förhoppning om att en andra våg skulle utebli, vilket dock inte blev fallet. Hösten 2020 medgav inte att det uppdämda vårdbehovet kunde arbetas undan såsom vi hoppats. Barnen har ju tack och lov inte påverkats direkt av Covid-19 såsom vuxna, dock har den indirekta påverkan varit stor. Vi har alla läst rapporter om ökad psykisk ohälsa bland barn och unga, minskad fysisk aktivitet samt rapporter om försämrad inlärning som följd av digital undervisning eller utebliven undervisning. Från olika håll i landet har det också kommit rapporter om kraftigt ökande köer till undersökning/operation i narkos av barn. Styrelsen har deltagit i debatten kring inställda operationer på barn och signalerat de stora konsekvenser detta får genom medverkan i media; Dagens Medicin, Aktuellt samt Sveriges Radio. Vi har också kontaktat NPO gruppen Barn och Ungdomars hälsa, som i sin tur signalerat problemet till IVO samt Socialstyrelsen. Vi har också varit i kontakt med SKR och bett om att köer på barn öppet redovisas, samt med Socialstyrelsen och bett om att barn särskilt analyseras i rapporter kring det uppdämda vårdbehovet. På många håll i landet är köerna fortfarande enorma och växande och de kommande åren kommer att innebära ett hårt arbete för att kunna hjälpa alla barn inom rimlig tid. Det som är glädjande är att man from februari 2021 kan se väntetider även på barn, inte bara vuxna, som står i kö till operation (<https://skr.se/vantetiderivarden/specialiseradvard.43536.html>) samt att Socialstyrelsens

rapport innehåller data kring barn (<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-5-7371.pdf>).

Nationella programområden

Under året har förfrågan till styrelsen inkommit från NPO gruppen Barn och Ungdomars hälsa om att nominera representant till NAG gruppen Behandling av fetma hos barn och ungdomar. Detta annonserade på hemsidan. Ingen nominering till denna grupp skedde då ingen intresseanmälan inkom till styrelsen.

Nationell Högspecialiserad Vård

Vid årsmötet 2020 framkom önskan från medlemmarna att styrelsen under arbetsåret skulle bevaka rapporter från Socialstyrelsen gällande rikssjukvårdspatienter. Sedan dess tas ämnet upp som en stående punkt på agendan vid styrelsemöten. Under hösten 2020 lanserade Socialstyrelsen en webbplats för att kunna visa alla inrapporterade data från tillståndsinnehavare. Data hittas på följande länk: <https://www.socialstyrelsen.se/arlig-uppfoljning-nationell-hogspecialiserad-vard/>

I mars 2019 beslutade Socialstyrelsen att fosterterapi skall utgöra Nationell Högspecialiserad vård (NHV) och tillståndsinnehavare är from 1 mars 2021 Karolinska Universitetssjukhuset. Tillståndsbeslutet gällande NHV vård vid viss vård vid förvärvade ryggmärgsskador är uppskjutet och besked väntas under 2021.

Vårdområden som nu är under utredning för NHV vård är bland annat följande:

- Tarmsvikt hos barn: Under genomlysning i sakkunniggrupper.
- Allvarliga hudsjukdomar hos barn: Remiss är författad av sakkunniggrupp och ute på remiss med sista svarsdatum 210514.
- Svåra kroniska lungsjukdomar hos barn: Remiss är författad av sakkunniggrupp och ute på remiss med sista svarsdatum 210514.

Remissförfrågningar

Inför beslut om nationell högspecialiserad vård har Socialstyrelsen, efter sakkunniggruppers genomlysning, skickat ut remisser gällande Allvarliga hudsjukdomar (36562/2019), Kroniska lungsjukdomar hos barn (36552/2019) samt Könisdysfori 13381/2019. Svensk Barnkirurgisk Förening har lämnat synpunkter på dessa remisser.

Under 2020 bildades SLS arbetsgrupp för säker kirurgi med uppdrag att ta fram rekommendationer gällande säker kirurgi under covid-19 pandemin med fokus på patientsäkerhet och testning inför kirurgi. Dokumentet ”Rekommendationer gällande säker kirurgi under covid-19 pandemin med fokus på patientsäkerhet och testning inför kirurgi” lämnades ut för synpunkter till särskilt berörda. Svensk Barnkirurgisk Förening lämnade synpunkter på detta dokument.

Det nationella programområdet för rörelseorganens sjukdomar skapade dokumentet Nationellt vårdprogram för distala radiusfrakturer. Detta skickades ut på remiss vilken besvarades av Svensk Barnkirurgisk Förening.

SKR har önskat synpunkter på ett flertal kunskapsstöd. Syftet med dessa kunskapsstöd är att få en jämlik, effektiv och säker vård. För att kvalitetssäkra dessa genomförs öppna remisser för varje enskilt kunskapsstöd. Styrelsen för Svensk Barnkirurgisk Förening har besvarat remissen gällande det nationella vårdprogrammet Ohälsosamma levnadsvanor – prevention och behandling.

Flertalet ytterligare remisser och betänkanden har inkommit till styrelsen där synpunkter inte har lämnats, då ärendet inte bedömts vara aktuellt för de barnkirurgiska patienterna.

Utbildning, fortbildning och UEMS:

ST utbildning: Studierektorsnätverket (ST-SR) publicerade version 2 av utbildningsboken på hemsidan 200825. Pga den pågående pandemin, har ST-SR bara haft 3 digitala möte under det gångna året. Mycket av diskussionen har berört BT, strukturerade randningar (på NHV enheter, vuxenkirurgi), krav på randare och intern undervisning. Nytt för i år är att samtliga ST-läkarna bjuds in till olika orters interna ST undervisning (Stockholm-Uppsala sista fredagen varje månad på fm, Göteborg första fredag varje månad på fm). Nationella ST-dagar har i år ägt rum digitalt (v 37 i Lund om kärllmissbildningar, v 5 i Stockholm om esofagusatresi). Nästa Nationell ST-dag anordnas av Göteborg 16-17/9, också digitalt, och kommer att handla om lever- och gallväggmissbildningar.

KIRUB har under året utformat en enkät gällande utbildningssituation för ST inom de kirurgiska specialiteterna med tanke på att viss kirurgisk verksamhet flyttas ut från sjukhusen till privata aktörer. Denna enkät skall distribueras till studierektorsnätverket när den är klar och styrelsen har deltagit i den initiala planeringen av detta. Styrelsen har också detta år också besvarat en enkät från SLS gällande utbildningssituationen för ST under pandemin.

Fortbildning: Nordiska fortbildningsdagar för specialister har sedan 2020 varit planerade att genomföras i Oslo. Pga pandemin har detta möte flyttats framåt i tiden då ett fysiskt möte är att föredra. Målet är att dessa dagar skall gå av stapeln våren 2022.

Vid styrelsemöten under arbetsåret har diskussion förts kring de medel som föreningen förfogar över, som ursprungligen kommer från den nedlagda föreningen Nordisk Barnkirurgisk Förening. Efter genomgång av gamla protokoll från styrelsemöten och årsmöten (årsmöte 2005, styrelsemöte april -06, styrelsemöte augusti -06, årsmöte nov -06) står det klart att dessa medel står föreningen fritt att förfoga över. Styrelsen föreslår att dessa medel används till fortbildning.

UEMS:

Representanter sedan 2018 har varit CMB samt CG.

Det årliga mötet vid EUPSA ställdes in sommaren 2020 pga pandemin. Årets möte kommer att gå av stapeln fysiskt eller digitalt vid EUPSA mötet i Athen, september 2021. Ett digitalt nationellt möte hölls den 15 september 2020 där CG närvarade. Ämnet som avhandlades var effekter av pandemin och vi kunde konstatera att våra egna ST utbildningar kunnat hållas tack

vare en snabb och fin insats från vårt studierektorsnätverk. Tyvärr drabbades våra planerade fortbildningsdagar, men förhoppningen är att de snart skall kunna genomföras.

I oktober 2020 godkändes nya ETR (European Training Requirements) för barnkirurgi av UEMS General Council efter många års diskussioner och revideringar.

Enligt styrelsebeslut 2018 önskar styrelsen att UEMS representanterna för vår specialitet skall vara personer med utbildningsintresse/engagemang samt även med styrelseanknytning. Nuvarande representanter utsågs av styrelsen efter en ansökningsprocess. Styrelsen ämnar inom kort komma ut med ny förfrågan och en ny ansökningsprocess.

Kvalitetsregister

SWEAPS:

Årsrapport SWEAPS

Svenska kvalitetsregistret för avancerad barn- och ungdomskirurgi heter på engelska ”SWEdish registry for Advanced Pediatric Surgery” och förkortas SWEAPS. Barn med diagnoser som är relevanta för SWEAPS har nationella vårdprogram utgående från Svensk Barnkirurgisk förening. Målsättningen med SWEAPS är att samla rikstäckande data om behandling av barn med medfödda sällsynta missbildningar i magtarmkanal och urinvägar och att verka för kvalitetsutveckling av den avancerade barn- och ungdomskirurgiska vården. Syftet med SWEAPS är därför att minska risken för att problem uppstår hos barnet och öka förutsättningarna för god livskvalitet för patienterna och deras familjer.

Trots att SWEAPS idag inte är statligt finansierat har, sedan starten år 2016, delregister för barn opererade för esofagusatresi, anorektal missbildningar och hypospadi utvecklats och ett fjärde delregister för Hirschsprungs sjukdom är planerad ordinarie drift i augusti 2021. Dessa register har i regel god anslutningsgrad och den nationellt ackumulerade prospektiva datan växer. Under innevarande år planeras även utveckling av ett register för barn med bukväggsbräck samt förbättring av täckningsgrad i de befintliga delregistrens registrerade data.

SWEAPS styrgruppen har geografiskt täckning med fyra representanter fördelade från centren i Uppsala, Göteborg, Stockholm och Lund. Styrgruppen är multidisciplinär samt samverkar med nationella vårdprogramsgруппerna inom barnkirurgi. Styrgruppen har det senaste arbetat för att öka delaktigheten i registerarbetet hos sina medlemmar och därav skapat arbetsgrupper kring diagnoserna, som samordnas och leds av en diagnosansvarig. I SWEAPS är den diagnosansvariga för anorektala missbildningar, Pernilla Stenström (Lund), för esofagusatresi Elin Öst (Stockholm), för hypospadi Sofia Sjöström (Göteborg), för Hirschsprungs sjukdom Anna Svenningsson (Stockholm) och för kommande register barn med bukväggsbräck Niclas Höglund (Uppsala). Den ackumulerade kunskapen kring diagnoserna i registret och strukturen ska ses underlätta den fortsatta utvecklingen och användningen av kvalitetsregistren och underlätta samordning med nationella vårdprogramsgруппer och patientföreningar.

Michaela Dellenmark-Blom, biträdande registerhållare SWEAPS, Göteborg och Kate Abrahamsson, registerhållare, SWEAPS, Göteborg

SPOR:

I förra årsberättelsen samt på hemsidan annonserade styrelsen om att intresserad medlem kunde ansöka om att ta över som SPOR representant. Till denna post valdes Lars Hagander.

Årsrapport SPOR

Svenskt Perioperativt Register (SPOR) är ett nationellt kvalitetsregister för perioperativa vård och utgör ett komplement till andra mer ingreppspecifika kvalitetsregister. Registret innehåller data gällande process- och patientmått inom den perioperativa vården i landet, med automatiserad insamling av data som redan registreras via vårdande enheters operationsplaneringssystem. Alla offentliga sjukhus samt några större privata är nu anslutna vilket innebär att 78 sjukhus skickar data.

Under det gångna året har pandemin Covid-19 slagit hårt mot operationsresursen i landet då operationssjukvården delar specialistkompetent resurs med den hårt belastade intensivvården. SPOR har nått medial uppmärksamhet genom att tillhandahålla nationella data över befintlig operationskapacitet. SPOR har även infört ett kvalitetsindex i syfte att driva förbättringar inom 9 separata områden, och registret har tillsammans med 13 sjukhus i Sverige genomfört ett pilotprojekt med produktivetsdata - SPOR Benchmarking – med möjlighet till analys, jämförelse och en nationell standardisering av produktivetsdata. Under 2021 har en artikel publicerats i *Pediatric Anaesthesia* som handlar om barnkirurgi: "The Covid-19 pandemic first wave in Sweden: a national registry study of the effects on pediatric anesthesia and surgery. Peter Frykholm et al." Denna artikel bygger på SPOR-data.

SNQ:

Årsrapport SNQ

Från 1 januari 2021 kan vi nu registrera kirurgiskt behandlade NEC patienter i SNQ. Efter att vi börjat registrera har vi upptäckt några variabler som behöver förtydligas eller ändras och efter zoommöte 10 maj mellan registerhållare SNQ professor Mikael Norman, KS och representanterna från respektive centra (Anna Svenningsson, Helena Borg, Torbjörn Backman och Helene Engstrand Lilja) justeras nu detta av programmerarna i MedSciNet.

Sammanställande för arbetsgruppen Helene Engstrand Lilja, Uppsala

Kirurgveckan:

Kirurgveckan 2021 i Göteborg kommer att bli digital pga av Covid-19, och kommer att sända live från 3 TV studios i Svenska Mässans lokaler. Styrelsen har jobbat under året för att sätta ihop ett program som är anpassat efter årets förutsättningar.

Barnkirurgin har fått en något reducerad plats onsdagen den 25 augusti. Vi har satsat på hög vetenskaplig kvalitet och ett varierande program med State of the Art föreläsning om robotkirurgi på barn, med Tomas Blanc från Paris som inbjuden föreläsare. Vi kommer att ha en ”vetenskaplig battle” med diskussion kring olika tekniker för ljumskbråcks-kirurgi på barn. Det kommer finnas plats för abstrakts och posterpresentationer samt årets avhandlingar. Styrelsen kommer att vara på plats i studion och som ni redan vet kommer varje klinik stå för kostnaden.

Nationella vårdprogram:

Även om året 2020/2021 har präglats av restriktioner kring resor och möten i spåren av Corona-pandemin, konstaterar vi att vårprogramgruppernas arbete går framåt. Styrelsens vårdprogramsansvarige, EO sände under förra arbetsåret ut uppdaterade instruktioner till alla vårdprogramsansvariga. Tabell över vårdprogram inklusive kontaktansvariga finns publicerade på hemsidan.

Årsmötet 2020 gav styrelsen i uppdrag att starta upp en ny vårdprogramsgroup kring ämnet retentio testis. Detta arbete är påbörjat, leds av styrelseledamöterna JN och ASt och planeras kunna starta upp under kommande arbetsår.

Vårdprogramgrupperna för *Blåsextrofi*, samt *Hypospadi* har publicerat uppdaterade nationella vårdprogram. Vårdprogrammen finns tillgängliga på hemsidan.

Vårdprogramgruppen för blåsextrofi har genomfört ett nationellt möte (Lund, september 2020), vilket resulterade i en överenskommelse om att kirurgisk behandling av barn med diagnoser inom blåsextrofi-komplexet centraliseras till Stockholm. Nästa möte inom vårdprogramgruppen planeras hösten 2021.

Vårdprogramgruppen för hypospadi sammanträder i normala fall i samband med den årliga hypospadidagen. I år genomfördes digitalt vårdprogramsmöte där bland annat SWEAPS-registret för hypospadi och pågående forskning diskuterades (23 april 2021, hypospadimöte anordnat från Linköping).

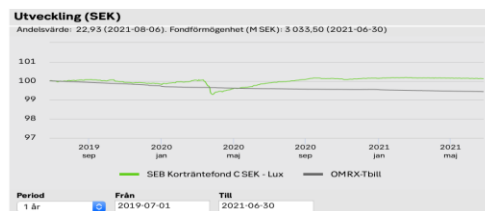
Vårdprogramgruppen för NEC har under senaste året arbetat aktivt med SNQ NEC-registret, och glädjande nog öppnades SNQ NEC för registrering vid årsskiftet 2020/2021.

Ekonomi:

BOKSLUT -- SBKF 2020-21

Tillgångar	2019-20	2020-21
SEB-konto		
Ingående saldo	313 461	375 731
Utgående saldo	375 731	362 369
Förändring	62 269 -	13 362

SEB-räntefondkonto	2019-20	2020-21
Inga transaktioner 2019-21		
Utgående saldo (ca)	169 203	169 203

Resultaträkning	2019-20	2020-21
Intäkter	114 690	29 950
Bidrag för UEMS	10 000	-
Kirurgveckan	75 690	-
Medlemsavgifter	29 000	29 950
Utgifter	- 52 421	- 43 312
Admin av medlemsregistret	- 4 289	- 5 132
Arvodering för hemsidan	- 22 500	- 22 500
Bankavgift	- 1 680	- 1 680
Medlemskap SLS (x100)	-	14 000
Bankavgift internetbedrägeri	- 310	-
Gäst kirurgveckan	- 440	-
Medlemskap UEMS	- 1 163	-
Medlemsmiddag	- 10 538	-
Pris för bästa föredrag	- 6 000	-
Styrelsemiddag	- 5 500	-
Årets Resultat	62 269 -	13 362

Lars Hagander, skattmästare

Styrelsen föreslår oförändrad medlemsavgift. Revisorerna har gett sitt muntliga godkännande, och kommer presentera muntlig och skriftlig revisionsrapport i samband med årsmötet.

Övrigt

Riktlinjer för remittering till barnkirurgiskt centra

Årsmötet 2020 gav styrelsen i uppdrag att revidera dokumentet ”Riktlinjer för remittering till barnkirurgiskt centra”. Detta arbete är påbörjat och samarbete med tex SFAI och BLF planeras. Målsättningen är att redovisa ett uppdaterat dokument under nästa arbetsår. Styrelseledamöterna EO och AG är ansvariga för det fortsatta arbetet.

Medlemsförening i SLS

Årsmötet 2020 beslutade att Svensk Barnkirurgisk Förening skulle ansöka om att bli medlemsförening i SLS. Vår medlemsansökan godkändes vilket innebär att medlem i Svensk Barnkirurgisk Förening automatiskt blir medlem i SLS. Den enda avgift man som medlem numera skall betala är årsavgiften till SBKF. Kostnaden för medlemskap i SLS betalas av föreningen. Styrelsen rapporterade in medlemsuppgifter enligt plan till SLS, men man har centralt på SLS haft svårigheter med att samköra registren. Vissa av er medlemmar har därför felaktigt fått en faktura från SLS. Styrelsen har i dialog med SLS försökt lösa detta centralt, men utan att lyckas. Vi har därför publicerat instruktioner på hemsidan om hur man som

medlem skall gå tillväga om man fått en felaktig faktura från SLS eller redan har betalt och behöver få hjälp med att få pengar tillbaka.

Stadgeändring:

Vid årsmötet 2020 beslutades att ordförandeskapet skall rotera mellan de 4 barnkirurgiska orterna i ordningen Stockholm, Uppsala, Göteborg, Lund och att en ny ordförande skall väljas efter 2 år. Årsmötet 2020 gav styrelsen i uppdrag att göra ett tillägg i stadgarna om vad som skall gälla vid ordförandens eventuellt förtidiga avgång, innan ortens 2 år har avklarats. Styrelsen har arbetat med denna stadgeändring under året och i samråd med SLS och LF kommit fram till förslag på ändring. På årsmötet kommer vi att rösta mellan dessa båda förslag och medlemmarna uppmanas sätta sig in i förslaget i god tid innan årsmötet.

Styrelsen har två förslag till stadgeändring. Det som tillagts till nuvarande stadgeversion, samt vad som skiljer de två förslagen, är rödmarkerat i texterna nedan.

Förslag 1 till §7 val av styrelse (innebär att rotationsordningen om 2 år inte ändras):

Föreningens angelägenheter handläggs av en vid årsmötet vald styrelse bestående av ordförande, vice ordförande och tillika skattmästare, sekreterare, vetenskaplig sekreterare, samt fyra övriga ledamöter. Styrelseledamöterna väljs för två år. Ordförande väljs för sig. Ordförandeskapet skall rotera mellan de fyra barnkirurgiska klinikerna. Rotationen skall ske i ordningen: Stockholm, Uppsala, Göteborg och därefter Lund. Ordförandeposten skall rotera med 2 års rotation. **I händelse av att ordföranden avsäger sig posten mellan två årsmöten, övertas ordförandeskapet av vice ordförande fram till nästföljande årsmöte. Vid nästföljande årsmöte skall ny ordförande utses med bibehållande av de fastställda rotationsintervallen.** Övriga poster fördelas internt inom styrelsen. Styrelseledamot som deltar i beslut som rör SLS bör vara läkare. Samtliga i styrelsen ska vara medlemmar i SLF. Omval till styrelsen kan ske högst två gånger. Varje barnkirurgisk klinik i Sverige skall ha minst en representant i styrelsen. Styrelsens förvaltning skall granskas av två revisorer, som utses av årsmötet för ett år.

Förslag 2 till §7 val av styrelse (innebär att ifall en ordförande avgår så går ordförandeposten vidare till nästa ort vid nästa årsmöte):

Föreningens angelägenheter handläggs av en vid årsmötet vald styrelse bestående av ordförande, vice ordförande och tillika skattmästare, sekreterare, vetenskaplig sekreterare, samt fyra övriga ledamöter. Styrelseledamöterna väljs för två år. Ordförande väljs för sig. Ordförandeskapet skall rotera mellan de fyra barnkirurgiska klinikerna. Rotationen skall ske i ordningen: Stockholm, Uppsala, Göteborg och därefter Lund. Ordförandeposten skall rotera med 2 års rotation. **I händelse av att ordförande avsäger sig posten mellan två årsmöten övertas ordförandeskapet av vice ordförande fram till nästföljande årsmöte, varvid ordförandeskapet ovillkorligen roterar till nästa ort.** Övriga poster fördelas internt inom styrelsen. Styrelseledamot som deltar i beslut som rör SLS bör vara läkare. Samtliga i styrelsen ska vara medlemmar i SLF. Omval till styrelsen kan ske högst två gånger. Varje barnkirurgisk klinik i Sverige skall ha minst en representant i styrelsen. Styrelsens förvaltning skall granskas av två revisorer, som utses av årsmötet för ett år.

GDPR:

I samband med årsmötet 2020 röstades stadgeändringar igenom och i och med det skedde också en modernisering av våra stadgar i samråd med jurister på SLS och LF. Vi har dock hittills inte kunnat skriva ut fullständiga namn i mötesprotokoll som publiceras på vår hemsida på grund av GDPR. Detta är något som försvårar arbetet och styrelsen har under året tagit kontakt med jurister på SLS för att försöka lösa detta problem och få till stånd ett lagligt system som är mer lättarbetat. Ett gemensamt dokument skall utarbetas, en s.k.

integritetspolicy, vilket kommer att bli en fråga för arbetsordningen 2021-2022 och den nya styrelsen.

Styrelsen genom
CG, ordförande
Göteborg 210811